

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 110/2018-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 8. februára 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpeného advokátom JUDr. Ľubomírom Hnátom, advokátska kancelária, Guothova 20, Bratislava, pre namietané porušenie čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky v konaní ČVS: PPZ-12/NKA-PZ-BA-2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. decembra 2017 doručená sťažnosť [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľ“) pre namietané porušenie čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (ďalej aj „ministerstvo“) v konaní ČVS: PPZ-12/NKA-PZ-BA-2012.

Sťažovateľ v sťažnosti namietal, že od 29. júna 2011, keď bolo proti nemu vznesené obvinenie pre obzvlášť závažný zločin vydierania, nie je jeho trestná vec právoplatne skončená. V sťažnosti citoval viaceré články ústavy a dohovoru, ako aj niektoré rozhodnutia ústavného súdu. Bez bližšieho odôvodnenia uviedol: „Som toho právneho názoru, že Ministerstvo vnútra SR sa v konaní ČVS: PPZ-12/NKA- PZ-BA-2012 citovanými zákonnými ustanoveniami neriadilo a aplikovalo ich v rozpore s Ústavou SR ako aj medzinárodnými zmluvami, ktorými je SR viazaná.

K porušeniu mojich ústavných práv došlo najmä tým, že Ministerstvo vnútra SR nekonalo tak, aby bola moja vec v primeranej lehote prejednaná.“

Navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti rozhodol týmto nálezhom:

„Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa či. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky v konaní ČVS: PPZ-12/NKA-PZ-BA-2012 porušené bolo.

Ministerstvu vnútra sa prikazuje, aby v konaní vedenom pod ČVS: PPZ-12/NKA-PZ-BA-2012 konal bez zbytočných prieťahov.

Sťažovateľovi sa priznáva finančné zadosťučinenie v sume 6.000 EUR (slovom šesťtisíc eur), ktorú mu je Ministerstvo vnútra SR povinné vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Ministerstvo vnútra je povinné uhradiť sťažovateľovi trovy konania v sume 312,34 EUR (slovom tristotri eur a šesťnásť) na účet jej advokáta JUDr. Ľubomíra Hnáta, Guothova 20, Bratislava vedeného v [REDAKOVANÉ]... do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, I. ÚS 105/06, II. ÚS 66/2011).

Predmetom sťažnosti je podľa petitu námietka porušenia základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky v konaní ČVS: PPZ-12/NKA-PZ-BA-2012.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 21/99, IV. ÚS 153/03, I. ÚS 33/05), že účelom práva účastníka konania pred štátnym orgánom podať sťažnosť na prietahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto štátnemu orgánu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov. Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že využil právne prostriedky, na uplatnenie ktorých mal v okolnostiach danej veci právo podľa § 210 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“).

Podľa § 210 Trestného poriadku má obvinený, poškodený a zúčastnená osoba právo kedykoľvek v priebehu vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania žiadať prokurátora, aby bol preskúmaný postup policajta, najmä aby boli odstránené prietahy alebo iné nedostatky vo vyšetrovaní alebo skrátenom vyšetrovaní. Policajt musí žiadosť prokurátorovi bez

meškania predložiť. Prokurátor je povinný žiadosť preskúmať a o výsledku žiadateľa upovedomiť.

Podľa názoru ústavného súdu sa podanie sťažnosti na prietahy v konaní v zmysle citovaného zákona zásadne považuje za účinný prostriedok ochrany takých základných práv, ktoré súvisia so základným právom na súdnu ochranu, ako aj so základným právom na konanie bez zbytočných prietahov (napr. IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04).

V súvislosti s tým ústavný súd poznamenáva, že vyčerpanie opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je oprávnený podľa osobitných predpisov, je jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom.

Sťažovateľ nepreukázal, že podal prokurátorovi sťažnosť na prietahy v jeho trestnej veci. Z toho dôvodu ústavný súd konštatuje, že sťažnosť nie je prípustná.

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy.

Zákonom požadovanou náležitosťou návrhu podaného ústavnému súdu je teda v zmysle citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde aj jej náležité odôvodnenie, a to vo vzťahu ku všetkým označeným základným právam, o ktorých sťažovateľ tvrdí, že zo strany orgánov verejnej moci došlo k ich porušeniu.

Ústavný súd už opakovane judikoval, že zo vzájomnej väzby medzi relevantnými ustanoveniami zákona o ústavnom súde [§ 20 ods. 1 a § 50 ods. 1 písm. a)] vyplýva, že sťažovateľ musí označiť základné práva a slobody, vyslovenia porušenia ktorých sa

domáha, nielen označením príslušných článkov ústavy, ale musí ich konkretizovať aj skutkovo (m. m. IV. ÚS 124/08, IV. ÚS 146/08, III. ÚS 233/2016), t. j. uviesť, z akých dôvodov malo dôjsť k ich porušeniu, a navrhnúť v tejto súvislosti dôkazy. Podľa názoru ústavného súdu má preto nedostatok odôvodnenia sťažnosti vo vzťahu k namietaným porušeniam toho-ktorého základného práva alebo slobody významné procesné dôsledky. Ústavný súd totiž nie je skutkovým súdom ani ďalšou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva, takže bez splnenia uvedenej podmienky ústavný súd o návrhoch sťažovateľa uvedených v petite ani nemôže rozhodovať.

Nedostatky zákonom predpísaných náležitostí vyplývajúce z podaní sťažovateľov totiž ústavný súd nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom advokátom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05, III. ÚS 357/2010, III. ÚS 206/2010 a iné).

Článok 48 ods. 2 ústavy obsahuje katalóg základných práv ako sú základné právo na verejné prerokovanie veci, na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, na prerokovanie veci v prítomnosti účastníka (strany) konania, aby sa tento mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. V aktuálnej sťažnosti sťažovateľ nekonkretizoval (a nemožno to vyvodiť ani z textu odôvodnenia), k porušeniu ktorého z uvedených základných práv zaručených čl. 48 ods. 2 ústavy malo zo strany ním označených orgánov verejnej moci dôjsť.

Vychádzajúc z uvedeného je ústavný súd toho názoru, že sťažnosť v tejto časti (namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy) pôsobí nedostatočne a neurčito, vytvára priestor pre dohady a dedukcie, čo sa pri uplatnení námietky o porušení základných práv v konaní pred ústavným súdom zásadne neakceptuje (m. m. III. ÚS 26/2012, III. ÚS 241/2013, III. ÚS 244/2014), preto ju možno odmietnuť aj pre nesplnenie náležitostí predpísaných zákonom.

Sťažnosť však bolo možné odmietnuť aj ako zjavne neopodstatnenú, pretože pokiaľ mal sťažovateľ v úmysle namietať prieťahy v trestnom konaní vedenom Prezidiom Policajného zboru, národnou kriminálnou agentúrou, národnou protizločineckou jednotkou pod ČVS: PPZ-12/NKA-PZ-BA-2012, bol povinný podľa § 20 ods. 1 v spojení s § 50 ods. 1 písm. c) zákona o ústavnom súde označiť ako odporcu a porušovateľa základných práv alebo slobôd práve Prezídium Policajného zboru, a nie Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. Ministerstvo nie je príslušným orgánom verejnej moci, ktorý vo veci trestného konania vedeného proti sťažovateľovi vystupuje ako orgán činný v trestnom konaní.

V namietanom trestnom konaní ministerstvo nevykonáva žiadne úkony trestného konania, resp. v tomto štádiu trestného konania ministerstvo nevykonáva akékoľvek úkony ani nekoná akýmkoľvek spôsobom proti sťažovateľovi. Ministerstvo teda nemohlo nijakým spôsobom zasiahnuť v trestnom konaní vedenom proti sťažovateľovi do jeho základných práv alebo slobôd a sťažnosť sťažovateľa smerujúca proti nemu je zjavne neopodstatnená.

Z uvedených dôvodov ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť odmietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. februára 2018